

Урок №В4 Звук

Материал от училище: Да

От учебната програма за клас: 1 клас

Подходящ за ниво/клас: 1-2 клас

1. Цел на урока: Усвояване на знания за звуковете и буквите в българската азбука. Акцент върху гласни звукове, правила за проверка на правопис.

2. Функционална грамотност: В днешния урок ще си говорим за звуковете и буквите. Да започнем с нещо, което всички вече много добре познаваме - българската азбука. Сигурна съм, че вече я знаете от А до Я и обратно. Ние знаем, че имаме 30 букви в азбуката, но колко звука?

3. Ход на урока:

А) Гласни: Нека се опитаме да ги преброим. Започваме с гласните (А Ъ О У Е И) Малко е като в хор, но въпреки всичко имаме 6 гласни звука, нали така?

Б) Съгласни: Какво друго? Имаме сонорните съгласни (Л М Н Р Й) В тези звукове има малко повече глас отколкото в останалите съгласни.

В) Букви от два звука: Освен това имаме буквичките Щ Ю и Я, които са съставени от два звука.

Г) Съгласни: Имаме и още звуци - всички съгласни (Б П В Ф Г К Д Т Ж Ш З С Ч Ц Х)

Д) ДЖ ДЗ - комбинация от две буквички. Например в „Джудже звънка със звънче - дзън - дзън.“

Трябва да внимаваме и да не разделяме дж и дз при пренасяне, когато изразяват един звук.

Е) Остана ни една буквичка, а именно самотният ъ. Той може да не изразява самостоятелен звук, но когато се комбинира с други съгласни ги омекотява. Например в думата шофьорът. Буквата Ф в тази дума е доста меко, това е под влияние на ъ.

Ж) Гласни по двойки: Да си поговорим отново за гласните звукове. По двойки те са: А и Ъ; О и У; Е и И. Те са като чифт чорапи, много често бъркаме гласните от едина и съща двойка.

4. Примери и задачи:

1) Да попълним А и Ъ в изречението:

Те винаги д_ржат писалка под р_ка. Проверка с думата „ръчен“ за ръка.

2) Е и И

М_рише ми на ягоди. (проверка с мирис)

3) О и У

Отваряй си _чите и _шите. (Най - често няма как да проверим дали се пише о или у, именно за това тези думички трябва да ги научим наизуст. Имаме очи с О и уши с У, само да помним и да си отваряме и очите, и ушите.

4) Как да избираме А или Ъ в края на думата?

- Тън_к - тънки - когато буквичката отпада накрая, можем да сме почти сигурни, че се пише Ъ.
- Лил_в - лилави - А остава
- Дъл_г - дълги - Когато буквичката отпада в другите форми знаем, че имаме Ъ.
- Палав - палави
- Мокър - мокри
- Кокал - кокали
- Храбър - храбри
- Казал - казали

5) Да поставим правилната гласна:

- Гълъб - изключение от правилото за множествено число. Просто трябва да запомним, че гълъб се пише с две Ъ.
- Как се пише двукрак - с О или с У? Пак трябва да запомним гласната, която трябва да използваме.
- Жесток
- Съжалявам - идва от думичката „жал“
- Мъглив - мъгла с Ъ